WEKELIJKSE NIEUWSBRIEF JAARGANG 46 - ANTWERPEN X - P509537 14.05.2025 • 1881

FISCOLOOG
NIEUWSBRIEF OVER FISCALITEIT

Dividenden : liquidatiereserve en VVPR*bis* groeien naar elkaar toe

In het federale regeerakkoord werd aangekondigd dat het fiscale stelsel van de liquidatiereserve en het VVPR*bis*-stelsel "maximaal" zouden worden geharmoniseerd. In uitvoering daarvan stemt het onlangs door de Ministerraad goedgekeurde ontwerp van Programmawet de wachttermijn en het belastingtarief van als dividend uitgekeerde liquidatiereserves af op de termijn en het tarief die gelden in het VVPR*bis*-stelsel, aangezien beide regimes een vergelijkbaar doel nastreven (zie reeds kort *Fisc*. 2025, nr. 1878, 3).

Liquidatiereserves

Het stelsel van de liquidatiereserve werd met ingang van aanslagjaar 2015 ingevoerd in de nasleep van de verhoging van de roerende voorheffing ('RV') op liquidatieboni van 10 % naar (toen) 25 % vanaf 1 oktober 2014 (art. 184*quater* WIB 1992). Later volgde nog een aanvullende overgangsregeling onder de vorm van een 'bijzondere liquidatiereserve' die de lacune voor de reserves van aanslagjaar 2013 en 2014 moest opvullen (art. 541 WIB 1992; zie daarover o.m. *Fisc*. 2020, nr. 1679, 13).

Het stelsel van de liquidatiereserve is voorbehouden aan 'kleine' vennootschappen in de zin van artikel 1:24, § 1-6 Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV); de beoordeling van deze voorwaarde geschiedt bij het afsluiten van het boekjaar waarvoor de reserve wordt aangelegd (*Fisc*. 2014, nr. 1411, 1). Het stelsel houdt in dat, mits betaling van een afzonderlijke aanslag van 10 % (art. 219*quater* WIB 1992), een 'kleine' vennootschap de winst na vennootschapsbelasting, geheel of gedeeltelijk, kan overboeken naar een afzonderlijke passiefrekening onder de beschikbare reserves, die echter niet tot grondslag mag dienen voor enige beloning of toekenning ('onaantastbaarheidsvoorwaarde'). Technisch gezien wordt de afzonderlijke anticipatieve aanslag berekend als 10/110 van de winst na belasting geboekt op rekening 9905.

Het grote voordeel van een aldus aangelegde liquidatiereserve is dat zij bruikbaar is om zowel 'gewone' dividenden als liquidatieboni uit te keren met toepassing van een gunstig taxatiestelsel in hoofde van de aandeelhouders/natuurlijke personen.

• Bij uitkering als dividend volgt er nog een inhouding van RV tegen een gunsttarief dat afhangt van het moment van uitkering. Bij een aantasting van een aangelegde (bijzondere) liquidatiereserve binnen vijf jaar na de afsluiting van het belastbaar tijdperk van aanleg, bedraagt het RV-tarief 20 %. Bij uitkering na vijf jaar na aanleg geldt het RV-tarief van 5 % (art. 269, § 1, 8° WIB 1992).

Concreet betekent dit dat een liquidatiereserve van 100 uitgekeerd na vijf jaar leidt tot een netto-dividend van 95. Daarvoor is een brutobedrag van 110 nodig (100 + 10 afzonderlijke belasting bij aanleg van de reserve). Dit geeft een effectieve belastingdruk van 13,64 % (want 95/110 = 86,36 % netto).

> ***"Het VVPRbis-stelsel geldt enkel voor 'gewone' jaar-, tussentijdse of interim-dividenden, en niet voor liquidatie- of inkoopboni"***

• Bij uitkering van de liquidatiereserve ingevolge (sluiting van de) vereffening is de afzonderlijke aanslag van 10 % (betaald bij aanleg van de reserve) de eindbelasting. Er dient dan geen RV meer ingehouden (noch RV-aangifte ingediend) te worden, noch is er enige personenbelasting verschuldigd (art. 21, lid 1, 11° WIB 1992). Dit komt neer op een effectieve belastingdruk van 9,09 % (100/110).

VVPR*bis*

Een tweede stelsel om dividenden aan een verlaagd belastingtarief uit te keren, is het VVPR*bis*-regime. Samengevat komt het stelsel erop neer dat dividenden kunnen worden uitgekeerd aan een RV-tarief van 15 %, als zij worden toegekend uit de winstverdeling

vanaf het derde boekjaar volgend op het boekjaar van de kapitaalinbreng bij oprichting of kapitaalverhoging, en mits aan een reeks voorwaarden wordt voldaan (o.a. moet de uitkering gebeuren door een vennootschap die 'klein' is in de zin van art. 1:24, § 1-6 WVV voor het aanslagjaar van de inbreng; en moet het gaan om nieuwe aandelen op naam uitgegeven bij oprichting of kapitaalverhoging ingevolge een inbreng in geld op of na 1 juli 2013; zie art. 269, § 2 WIB 1992).

Bij een uitkering in het belastbaar tijdperk van de inbreng alsook in het eerstvolgende belastbaar tijdperk geldt nog het gewoon tarief van 30 %; dit tarief daalt naar 20 % bij uitkering uit de winstverdeling voor het tweede boekjaar na dat van de inbreng; nadien bedraagt het tarief dus nog slechts 15 %.

Belangrijk is dat het VVPR*bis*-stelsel enkel geldt voor 'gewone' jaar-, tussentijdse of interimdividenden, doch niet voor liquidatie- of inkoopboni, noch voor uitkeringen toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie (cf. de uitsluiting van de 'dividenden' bedoeld in art. 18, al. 1, 2°*ter* en 3° WIB 1992 door art. 269, § 2, al. 1, aanhef WIB 1992).

"Wie vóór 1 januari 2026 een liquidatiereserve heeft opgebouwd, kan kiezen voor een uitkering na drie jaar tegen 6,5 % RV i.p.v. vijf jaar te moeten wachten om het tarief van 5 % te genieten"

Ontwerp van Programmawet

Liquidatiereserve

In het regeerakkoord was aangekondigd dat liquidatiereserves die vanaf 1 januari 2026 zouden worden aangelegd, onder een gewijzigd regime zouden vallen :

• de voormelde wachttermijn van vijf jaar zal worden ingekort naar drie jaar; en uitkeringen binnen deze termijn van drie jaar zullen worden belast aan het normale tarief van 30 % roerende voorheffing;

• het RV-tarief van 5 %, toepasselijk na de wachttermijn, zal worden verhoogd naar 6,5 %. Daardoor zal de effectieve belastingdruk (inclusief de afzonderlijke belasting van 10 % bij aanleg van de reserve) op een uitgekeerd dividend na de wachttermijn stijgen van 13,64 % naar 15 % (93,5/110 = 85 % netto).

Aansluitend hierbij werd in het 'Paasakkoord' nog een bijkomende – voor de belastingplichtige optionele – wijziging aangekondigd wat de liquidatiereserves betreft die uiterlijk eind dit jaar worden aangelegd.

Samengevat komen de geplande wijzigingen blijkens het ontwerp van Programmawet op het volgende neer.

• Is de liquidatiereserve ten laatste op 31 december 2025 aangelegd, dan blijft het RV-tarief behouden op 5 % als men minstens vijf jaar wacht met de uitkering; bij eerdere uitkering daalt het tarief van 20 % naar 6,5 % indien een wachttermijn van (minimum) drie jaar wordt gerespecteerd. Bij een wachttermijn van minder dan drie jaar blijft het tarief 20 %. Pro memorie : bij een aantasting van de liquidatiereserve wordt de oudst gevormde reserve geacht eerst te zijn aangetast (art. 184*quater*, in fine WIB 1992).

Met andere woorden, voor de bestaande liquidatiereserves en de liquidatiereserves die nog tot eind dit jaar zullen worden aangelegd, zullen voortaan bij uitkering vóór de vereffening *drie* (i.p.v. twee) tarieven gelden naargelang het moment van uitkering : 20 % (uitkering binnen drie jaar); 6,5 % (uitkering vanaf het derde jaar) en 5 % (uitkering vanaf het vijfde jaar).

De memorie van toelichting bevestigt aldus dat belastingplichtigen die "vóór 1 januari 2026 liquidatiereserves hebben opgebouwd", kunnen "kiezen" voor "een uitkering na drie jaar tegen een tarief van 6,5 pct. in plaats van vijf jaar te moeten wachten om het tarief van 5 pct. te genieten".

• Is de liquidatiereserve "op een latere datum dan 31 december 2025" aangelegd, dan geldt er slechts nog *één* verlaagd RV-tarief : dat bedraagt uniform 6,5 % als men minstens drie jaar wacht. Wacht men minder lang, dan is er geen verlaagd tarief meer van toepassing (en geldt dus het algemeen tarief van 30 % dat vandaag op dividenden van toepassing is).

Een uitkering ten vroegste bij de vereffening blijft, zoals nu, vrij van RV, ongeacht wanneer deze plaatsgrijpt, zodat in dat geval de afzonderlijke aanslag betaald bij aanleg van de liquidatiereserve tevens de eindbelasting uitmaakt.

De wijzigingen (inzonderheid de wijziging die betrekking heeft op de 'optionele' uitkering na drie jaar met een verlaagd tarief van 6,5 %) zijn van toepassing op vanaf 1 juli 2025 toegekende of betaalbaar gestelde dividenden.

VVPR*bis*

Ook op het vlak van het VVPR*bis*-stelsel wordt een tariefwijziging doorgevoerd bij een (in de praktijk weinig voorkomende) vroegtijdige uitkering. Zoals gezegd, bedraagt daar het RV-tarief vandaag 20 % wanneer de dividenden geput worden uit de winstverdeling voor het tweede boekjaar dat volgt op het boekjaar van de inbreng; en 15 % bij dividenden geput uit de winstverdeling vanaf het derde boekjaar na dat van de inbreng (art. 269, § 2, lid 2 WIB 1992).

Het verminderd tarief van 20 % blijft in de nieuwe regeling slechts behouden als de "inbreng ten laatste op 31 december 2025 is verricht". Is de inbreng later verricht, dan is bij uitkering ook in het tweede boek-

jaar na dat van de inbreng voortaan het gewoon RV-tarief (30 %) van toepassing.

Vanaf het derde boekjaar na dat van de inbreng blijft het RV-tarief 15 %.

Met andere woorden, voor inbrengen verricht vanaf 1 januari 2026 zal er ook in het kader van het VVPR*bis*-stelsel slechts nog *één* verlaagd tarief gelden (15 % vanaf het derde boekjaar).

Gevolgen voor de praktijk

Het moge duidelijk zijn dat 2025 een scharnierjaar is, zowel voor het stelsel van de liquidatiereserve als het VVPR*bis*-stelsel.

Liquidatiereserve

Inzake liquidatiereserves is 31 december 2025 de referentiedatum voor de laatste aanleg van liquidatiereserves die nog uitgekeerd kunnen worden aan 5 % RV, zij het na het respecteren van een wachttermijn van vijf jaar na het belastbaar tijdperk van aanleg. Bovendien wordt er – omwille van budgettaire redenen – voor deze liquidatiereserves een bijkomende optie aangeboden :

• ofwel behoudt men het systeem zoals het thans bestaat, met een vijfjarige wachttermijn en een effectieve belastingdruk van 13,64 % (en dus 5 % RV bij dividenduitkering na de wachttermijn, rekening houdend met de al betaalde afzonderlijke aanslag van 10 %);

• ofwel kan men ervoor opteren slechts een wachttermijn van drie jaar te respecteren, maar wel met een effectieve belastingdruk van 15 % (en dus 6,5 % RV bij dividenduitkering na de wachttermijn en de al betaalde afzonderlijke aanslag van 10 %). Deze optie zal beschikbaar zijn voor dividenden geput uit bestaande liquidatiereserves die vanaf 1 juli 2025 worden toegekend of betaalbaar gesteld.

Bovendien is er voor de liquidatiereserves die vóór 1 januari 2026 worden aangelegd nog een verlaagd RV-tarief van 20 % van toepassing, bij uitkering vóór het verstrijken van de driejarige wachttermijn, waardoor de effectieve belastingdruk op 27,27 % komt (80/110 = 72,73 netto).

Of een versnelde uitkering van de liquidatiereserves voordelig is, zal afhangen van de specifieke situatie. Wanneer de aandeelhouder de middelen privé niet nodig heeft, valt te verwachten dat het huidige systeem met lagere RV (en een langere wachttijd) voordeliger zal uitvallen, zeker ook als de betrokken liquide middelen belegd zijn in de vennootschap met een horizon van minstens vijf jaar en het vroegtijdig opbreken hiervan kosten of rendementsverlies zou veroorzaken. Wanneer de aandeelhouder echter wel nood heeft aan cashmiddelen of bv. een grote schuld heeft bij de eigen vennootschap en daarop interest verschuldigd is, kan het voordelig zijn toch te kiezen voor de snellere uitkering. Er zal in feite een afweging moeten worden gemaakt tussen de iets hogere belasting (15 % i.p.v. 13,64 % of een verschil van 1,36 % op het uitgekeerd dividend) en het financieel voordeel dat gehaald kan worden uit een vervroegde uitkering (bv. het stoppen van de interest op een schuld aan de vennootschap).

Verrassend is wel dat er bij een ‘vervroegde’ uitkering van liquidatiereserves aangelegd na 31 december 2025, d.i. binnen de wachttermijn van drie jaar, alsnog 30 % RV zal worden geheven, dit bij gebrek aan een specifiek verlaagd tarief. Dit houdt dus in dat er, volgens de huidige ontwerptekst, bovenop de afzonderlijke aanslag van 10 % die is betaald bij het aanleggen van de liquidatiereserve, 30 % RV zou moeten worden betaald, hetgeen zou neerkomen op een totale effectieve belastingdruk van 36,36 % ! In dit opzicht lijkt een vroegtijdige uitkering van ‘nieuwe’ liquidatiereserves duidelijk nadeliger behandeld te worden dan een vroegtijdige dividenduitkering onder het VVPR*bis*-stelsel, hetgeen haaks staat op de bedoeling van de wetgever om beide regimes zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

“Verrassend is dat er bij een ‘vervroegde’ uitkering van liquidatiereserves aangelegd na 31 december 2025, alsnog 30 % RV zal worden geheven”

VVPR*bis*

Wat VVPR*bis* betreft, kan het in bepaalde gevallen nuttig zijn nog dit jaar (2025) een inbreng te doen, waardoor nog toepassing kan worden gemaakt van het verlaagd tarief van 20 % bij vervroegde uitkering uit de winstverdeling van het tweede boekjaar na dat van de inbreng, bv. indien verwacht wordt dat de wachttermijn van drie jaar niet haalbaar of wenselijk is.

Marc De Munter